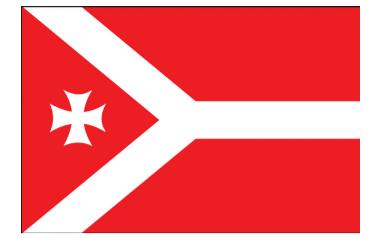




ხაშურის მოსამაზე



№32 (63)

24 აგვისტო, ოთხშაბათი, 2016 წელი

ალოობა დამთავრდა - პროგრესი აშკარაა

ხაშურის მუნიციპალიტეტში ალოობა – 2016 დასრულდა. მარცვლოვანი კულტურები, რომელიც 4 ათას ჰექტარზე მეტზე იყო დათესილი, მთლიანად აღებულია. შედეგი კი, როგორც სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ხაშურის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის უფროსმა ჯემად გელაშვილმა ჩვენთან საუბარში განაცხადა, მართლაც საუკეთესოა. ხორბლის საშუალო მოსავლიანობამ (ეთება 2900 ჰექტარზე) საშუალოდ 4 ტონა შეადგინა, ზოგმა უკრძალება კი 6-8 ტონაც მიიღო. ქერის მაჩვენებელი (ეთება 350 ჰექტარზე) 2,5 ტონაა, შერისა კი (ეთება 800 ჰექტარზე) – 2 ტონა. შედარებისათვის: საბჭოთა პერიოდის 80-იან წლებში, ჩვენს რაიონში, ხორბლის საშუალო მოსავლიანობა 2,5 ტონაზე ნაკლები იყო. თუნდაც ეს ციფრი კარგად ადასტურებს, რომ ფერმერებს შრომა დაუფასდათ.



წელს დიდი კურადღება მიექცა მოსავლის უდანაკარგოდ აღების პროცესს. საბჭოთა პერიოდში დანაკარგები (ც.წ. ჩანგვული მარცვალი) 10 პროცენტს აღმატებოდა. წელს კი ეს პროცენტი ერთზე დაბლაა. ეს კველაფერი კი მექანიზაციის მაღალმა ხარისხმა განაპირობა. მოსავლის აღებას ძირითადად შპს „მექანიზატორის“ კომპანიები უზრუნველყოფნები. თუმცა, მათ გარდა ჩვენი ფერმერებისათვის 14 დამატებითი კომპანიი მუშაობდა.

კარგი მოსავალი უზრუნველყო აგროტექნიკური ვადების დაცვამ, ხარისხიანმა თესლმა, ნაყოფი გამოიღო კონსულტაციებმა, რომელიც თითქმის ყველა დღიურ რეკიმში მიმდინარეობდა ფერმერებთან. დღიდი როლი ითამაშა ნიადაგის მეცნიერებლამ შემოწმებამ, რომლის შემდეგ ხდებოდა ფოსფორიანი, კალიუმიანი და აზოტოვანი სასუქების ზუსტი და სწორი შერჩევა.

დადასტურდა, რომ ჩვენი ქვების დღევანდელი ხელისუფლების მიღებობა სოფლის მეურნეობისადმი აბსოლიტურად სწორია და ყველა გარემონტული დონისძიებამ შედეგი გამოიდო. ფაქტია, რომ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერა-



ტივები და ფერმერული მეურნეობები ამართდების და სოფლის მეურნეობის განვითარება სწრაფი ტემპით ხდება.

დღისათვის ჩვენს მუნიციპალიტეტში ბოსტნეული კულტურების აღება დაიწყო. პერიოდორი უკვე შემოსულია და როგორც ფერმერები ვარაუდობენ, მოსავალი აქაც რეკორდულს მიუახლოვდა.

ვეზირიშვილების შთამომავლები- ხაშურში

ვეზირიშვილების საგვარეულოზე, რომლის ფუნქცია ისიაურშია, ჩვენ არაერთხელ დაგვიწერით. მე-17-მე-19 საუკუნეებში ამ გვარის წარმომადგენლები აქტიურად იყვნენ ჩართული საქართველოს პოლიტიკურ ცხოვრებაში და კულტურულ-სა-



განმანათლებლობის საქმიანობითაც გამოირჩეოდნენ. დღეს თხიაურში ისევ შემორჩენილია ვეზირიშვილების სასახლე. რომელიც კულტურული მემკიდრეობის ქადაგია და არ ებულია. სასახლე ეს სასწავლის და მომავალ თაობების სრული სახით წარდგენება. ამ მხრივ უკვე გადადგმულია ნაბიჯები და მოლაპარაკებები მიმდინარეობს

ვეზირიშვილების სასახლე

მიერთა კულტურული მამაკიდრობას
უძრავი ძალის სტატუსი
2015 წლის 3 აპრილს
საქართველოს კულტურული მამაკიდრობას
დაცვის ეროვნული სააგენტოს
გაერთალები დირექტორის პრეზენტი (№2162)
მომავალში ას განთავსდება უზავაში.
რომელიც მიზანდოვანი ადგილი
და თმობა ვაზირიშვილებს და გარათავილებას.
კართულ-აზერბაიჯანულ
მაგობრობას, არეოლოგიურ მამაკიდრობას

კულტურის სამინისტროსთან. ამ საქმეში აქტიურად მონაწილეობს აზერბაიჯანის კულტურის ყოფილი მინისტრი, ამჟამად აზერბაიჯანის კულტურის ატაშე, ცნობილი მომღერალი ფოლად ბულბულ-ოღლი, რომელიც ვეზირიშვილების პირდაპირი შთამომავალია (ბებიის მხრიდან). ამ დღეებში ბატონი ფოლადი კიდევ ერთხელ ესტუმრა ისტორიულ ფუძეს ოჯახით. მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელებთან და კულტურის სფეროს წარმომადგენლებთან ერთად მათ მოინახულეს ვეზირიშვილების სასახლე. ვეზირიშვილების შთამომავლის განცხადებით, თუ სასახლის რესატავრაციის სამუშაოები დაიწყება, აზერბაიჯანული მხარე მზადა ხარჯების 50 პროცენტი დაფაროს. იმედია, ასევე იქნება და ჩევენს მინიციპალიტეტის, განახლებული სასახლის სახით, მნიშვნელოვანი კულტურული ძეგლი შექმატება.

ხაშურის ცენტრალური მოედნის რეკონსტრუქცია დაიწყო

ჩვენი ქალაქის ცენტრალური მოედანი, რომლის პროექტირება გასული საუკუნის 50-იან წლებში მოხდა, ფაქტია, რომ XXI საუკუნის მოთხოვნებს ვეღარ პასუხობს. აბსოლუტურად სწორი გადაწყვეტილებაა, რომ ადგილობრივმა ხელისუფლებამ მისი რეკონსტრუქცია დაიწყო. სულ მაღლე მოედნის იერსახე სრულიად შეიცვლება და ჩვენი ქალაქის ერთგვარი სავიზიტო ბარათი ახალი სახით წარუდგება ხაშურლებს და მის სტუმრებს. რეკონსტრუქცია მთლიანად ადგილობრივი ბიუჯეტიდან ფინანსდება.

გაზეთის მომდევნო ნომერში ჩვენ სრულყოფილად წარმოგიდგენთ მოედნის ახალ პროექტს და მის ყველა დეტალს.



ხაშურის მუნიციპალიტეტის საკრებულო

დადგენილება №27

2016 ዓ.ም. 5 ዓგვისტო

წინასაარჩევნო კამპანიასთან (აგიტაციასთან) დაკავშირებით
ზოგიერთი საკითხის მოწესრიგების შესახებ

საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნი კოდექსი“ 46-ე მუხლის მე-4 პუნქტის, საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ 61-ე მუხლის მე-2 პუნქტის და საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს 2016 წლის 1 აგვისტოს 01/2476 წერილის შესაბამისად, ხაშურის მუნიციპალიტეტის საკრებულო ადგენს:

მუხლი 1. ხაშურის მუნიციპალიტეტის კულტურულ-ეკონომიკური ინტერესების, ცალქეული არტიტექტურული ობიექტების იერსახისა და მათი მხარევრულ-ესთეტიკური ღირებულების დაცვის მიზნით, საარჩევნო პლატატების გაკვრა, გარდა საქართველოს ორგანიზაციის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსის“ 46-ე მუხლის მე-2 პუნქტისა, ასევე აიგრძალოს დანართი №1-ში განსაზღვრულ ტერიტორიაზე არსებულ შენობა-ნაგებობებზე (დანართი №1 თან ერთვის).

მუხლი 2. ამ დაგენილების 1-ლი პუნქტის გათვალისწინებით საარჩევნო პლაკატის გაკვრა დასაშეგებია მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში არსებულ ყველა ობიექტზე, მათ შორის საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ 46-ე მუხლის პირველი პუნქტის გათვალისწინებით და ხაშურის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2016 წლის 17 ივნისის №49 განკარგულების დანართ №1-ით განსაზღვრულ ობიექტებზე.

მუხლი 3. ამ დადგენილების დარღვევის შემთხვევაში პირს

ზურაბ ავალიშვილი, ცნობილი, ისტორიკოსი და პოლიტიკური მოღვაწე, იგონებს: არჩილ ჯორჯაძე „... სულ უკანასკნელად 1912 წელს (უნდა იყოს 1911 წელს-თ.ლ.)



አዲስ አበባ

„1911 წელს საგრილოდ
სურამში ვიყავი. არჩილ ჯორჯაძეც იქ იყო. ცხოვრობდა იტრიაში
(ორი ვერსი სურამიდან). მის მასპინძელს იქავე წისქვიდი პქონ-
და გამართული და მის ხმაურს არჩილი ხშირად მახვილს ფიქრს
აყოლებდა ხოლმე. ხშირად დავდიოდი მასთან. აქ კიდევ უფრო
გაძლიერდა მისი რელიგიური - ფილოსოფიური ძიება. ამას მოწ-
მობდენ მისი „წერილები იტრიის წისქვილდან“... იმ ზაფხულს ბევ-
რი იყო ცხობილი პირი სურამში. თავად კ.დ. ერისთავმა სთხოვა
უკელას (მათ შორის არჩილსაც), მის საზაფხულო ეზოში სურათი
გადაედოთ. უკელა დათანხმდა გარდა არჩილისა: არ არის საჭირო
(ოდნავ ცივად გადმომცა). საერთოდ სრულებით არ უკვარდა „გა-
მოჩენა“ (თუ გინდ ამ უბრალო სახითაც)“

დაეკისრება პასუხისმგებლობა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 4. დადგენილება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საკრებულოს თავმჯდომარე ვაჟა შუბითიძე

დანართი № 1	
დასახელება	მისამართი
ხაშურის სამუსიკო სკოლა	ხაშური, თამარ მეფის ქუჩა № 1
სურამის სამუსიკო სკოლა	ხაშური, დაბა სურამი, რუსთაველის ქუჩა № 167
ქვიშეთის სამუსიკო სკოლა	ხაშური, სოფელი ქვიშეთი
ხაშურის მუნიციპალიტეტის მუზეუმი	ხაშური, კოსტავას ქუჩა № 2; დაბა სურამი, გურამიშვილის ქუჩა № 2
ხაშურის მუნიციპალიტეტის ბიბლიოთეკა	ხაშური, ძნელაძის ქუჩა № 10
რენიგზის კულტურის სახლი	ხაშური, თამარ მეფის ქუჩა № 31

ხელმოწერით „სახალხო გაზეთში“ 1914 წლის 25 და 27 აპრილის ნომრებში (1171-1173) გამოაქვეყნა ეს მოგონება, რომელიც მრავალმხრივ იპყრობს კურადღებას. სამწუხაროდ, ავტორის ვინაობა ჯერ - ჯერობით ვერ გავარკვიეთ (ვფიქრობთ იგი ვლადიმერ ცაგურია უნდა იყოს, რომლის სახლის ფონზეც გადაღებულია არჩილ ჯორჯაძე სურამის საზოგადოებასთან ერთად), რაც შეეხება არჩილის მასპინძლის - სიმონ ეჯოშვილის ვინაობას, დავადგინეთ. რომ მისი გვარი ეჯოშვილია და არა ეჯოშვილი. ცხოვრობდა იტრიაში ცენტრალურ ქუჩიდან ეკლესისკენ მიმავალ გზასთან ახლოს. აქვე პქონდა წისქვილი. უფრო მეტი ინფორმაციის მოსაპოვებლად შესაძლებლად მიგვაჩნია ამ მიმართულებით კვლევა-ძიების გაგრძელება, მაგრამ ეს ხელს არა გვიშლის წარმოვაჩინოთ სურამისა და იტრიის საზოგადოების დამოკიდებულება არჩილ ჯორჯაძისადმი. მოგონების ავტორი ართმნიშვნალოვნად

თ მღბმური ” მიგანიშნებს საზოგადოებაში არ-
ყვარულსა და პატივისცემაზე თავისი დირსეული წევრის მიმართ.
„კლადი“ იგონებს:

„არჩილ ჯორჯაძე პირველად 1911 წელს გავიცანი. ეს მოხდა გაზაფხულს. რედაქციაში ვმსახურობდი და საქმეების გამო მგზავნიდნენ მასთან. რა სისარულს, იმავე დროს აღელვებასა ვგრძნობდი, პირველად ამოსვლისას მასთან. შევაღე კარი. ჩემს წინ არჩილი იდგა; გამხდარი, მიმდნარი, ჩავარდნილი ლოკებით, რომლის დაავადებულს სახეზე მხოლოდ ოვალები, დიდრონი მშენიერი ოვალები სიცოცხლის ნიშანს იძლეოდნენ. აღელვებით რადაც წავილუდ-ლუდე. იგი აღელვება გამოწვეული იყო მხოლოდ იმით, რომ ჩემს აონიაში შარავანტოთ მოსილს თითებულს მწარალს აჭარატი.

გონიერი სათავეა დღეს თებული დიდები უდიდეს უკრაში კვლეული. არჩილის მეგობრებში ლაპარაკი ჩამოვარდა, სადმე გაეცხავნათ ავადმყოფი საბაგარაკოდ. სენიორ შებოჭვილს მის სხეულს გრილი და საღი ჰავა ესაჭიროებოდა. უპირატესობა სურამს მიეცა. როგორც იქაურს, ამ საქმის მოწყობა მომანდეს. მოვუზირე სიარულს ავადმყოფთან, შევეჩვიი. მეტად უხაროდა სოფლად გამგზავრება, რაც თავისთვალი ასახსნელი იყო: მეტად ცხელოდა ტფილისში, მის პატარა ოთახში კი ჰავრი შეხუთული იყო. ადელვებით ლაპარაკობდა გადასახლების შესახებ, გეგმებს აწყობდა, თუ როდის რას გააკეთებდა, ერთი სიტყვით, წინასწარ დროს ანაწილებდა. ვუსმენდი და ჩემს გაპირვებას არ ჰქონდა საზღვარი. მილეულს ტანში ასეთი იმედები, აღფრთოვანება, სურვილები!

მაისის მიწურულს არჩილი სურამს გაემგზავრა. წინასწარ ყველაფერი გამზადებული იყო. ვერ მომიხდა მიცილება აგარაკამდი, თუმც ამას არ საჭიროებდა. საღვრამდე მივაცილეთ. გზაში სამხედრო პირს გასცნობოდა, ქართველს, რომელიც გორის მაზრის ყოფილიყო, ადგილობრივი საკითხების შესახებ ჩამოეგდოთ ლაპარაკი. როგორც მერე ამბობდა, ნახიამოვნები იყო ამ ლაპარაკით. შეუმჩნევლად ჩასულიყვნენ გორამდი, იქიდან კი სურამამდე მცირედორო რჩებოდა.

ხაშურში, სადაც მეორე მატარებელში უნდა გადამჯდარიყო, საგანგებოდ დაუხვდებოდნენ ყმაწვილები. პირველს წერილში კმაყოფილებას აცხადებდა მგზავრობაზე და სახლ-კარზე, სადაც დაბინავდა. მართლაც, ქარგი მდებარეობა ჰქონდა ავადმყოფის ოთახს.

ქვითქირის სახლში სამფანჯრიანი დიდი და ნათელი ოთახი მაღალის კედლებითა. ერთის მხრით შორს მთები მოჰსნადნენ, მეორეს მხრით, იქვე, ახლოს, გზის მეორე მხარეს, საუცხოვო ფიჭვნარი თავად ჩხეიძეთა, სადაც მოაგარაკენი ცისმარე დღე დასეირნობდნენ. აიგნის წინ, ორიოდე ნაბიჯ ზე, წისქვილი, სადაც მიღეთი სოფლელი ირეოდა: ზოგს დაფქვილი მიქეონდა, ზოგსაც მოქეონდა დასაფქვავი ურმით თუ ზურგით. არჩილის საყვარელი ალაგიც სწორედ ეს აივანი იყო, საიდანაც ადანაბდა თვალს მოფუსტუს მშრომელ

(გაგრძელება III გვერდზე)

(გაგრძელება)

ხალხს, ხან გამოელაპარაკებოდა კიდეც. ეს ის წისქვილია, რომელიც ერთი მისი ფილოსოფიურის წერილის საბაბი იყო, ამიტომაც დაარქვა უკანასკნელს „წერილები იტრიის წისქვილიდან“.

არჩილი ადრე იღვიძებდა და, რადგან ჩაის არ ეტანებოდა
სრულებით, რძიან ყავას ჰქვამდა. ჰსწერდა განსაკუთრებით დი-
ლაობით. ნოტიოს ერიდებოდა, რის გამოც იშვიათად დილ-დილაო-
ბით გარებ გამოვიდოდა. თუ არა ჰმუშაობდა, ლოგინზე იწვა უმ-
თავრესად და პკითხულობდა, ან ჰსოვლებდა. თუ ათბილდებოდა,
შუადღისას აივანზე გამოდიოდა და წისქვილს გადაჟყურებდა, თუ
სადარბაზოდ არავინ იყო მოსული. საღამობით ყოველდღე ავდიო-
დი და თუ კარგ გუნებაზე იყო და
კმაყოფილი დილის ნამუშევარით,
მანიშნებდა სუფრისეკენ, მეც ვა-
გროვებდი დაწერილს ქაღალდებს
და სიცილით ვსოვლიდი: ერთი, ორი, სამი და ასე ბოლომდე. არჩი-
ლი ამას დიმილით უყურებდა.

თანდათან შეეჩინა სახლის პატრონთ, ძლიერ კმაყოფილი იყო მათი; უკანასკნელნი ხომ სულ საც არ იშურებდნენ მისთვის. შეუძლებელია ახლობელმა ნათესავმაც იმდენი ყურადღება და ძალა შეალიოს ახლობელს. ამის შემუშავების უხერხულობას პგრძნობდა და მეკითხებოდა საფასურის მომატების თაობაზე. რასაკვირველია, გამორჩენისთვის არა პსცდილობდა სვიმონი (სახლის პატრონი), არამედ თავის მოვალეობად პსოვლიდა. თუ რამდენად შეუვარდა თავისი ძვირფასი მდგმური, იქიდანაც პსხანდა, არა ერთხელ და ორჯელ გამიგონია მისგან: არჩილის მზესა ვფიცავ და სხვა. სამარისებური სიჩუმე იდგა, ქათამიც ვერ გაიჭაჭანებდა, როცა არჩილი პსოვლებდა, სტუმარს ხომ არ შეუშვებდნენ ამ დროს. სადამოს 9–10 საათს უკვე იძინებდა. ასეთს კეთილ და ერთგულ დარაჯად ადგნენ თავს ცოლ-ქმარი ჩვენს დაუკირყარს მოძღვარს.

სურამში მყოფი ჩვენი მოღვაწენი გადადა პსთვლიდნენ არჩილთან
შევლას. მისი ხშირი სტუმარი და ჯანმრთელობის დარაჯი იყო ექ-
ივ. გომართელი. იყვნენ: საგანგებოდ ავადმყოფის სანახავად ჩა-
მოსული ზ. ავალიშვილი, გეგეჭკორი, თუ არ ცდები, გრ. რობაქიძე,
გრ. დიასამიძე, ვ. დამბაშიძე და მრავალი სხვა. თანამოქალაქოთა
და მოღვაწეთა ყურადღება სიამოვნებას ჰგვიდა. პნახულობდნენ
ბორჯომიდან და წალკერიდან ჩამოსულნიც.

არჩილს როგორდაც გაეგო, ნოე ქორდანია ჩამოსულა სურაბში, დაინტერესებულა, — მინახულებს თუ არაო. როცა ნოე წავიდა



სურამის საზოგადოებრივის (XX ს-ის 10-ანი წლები).

პირველ რიგში მარცხნიდან პირველი ლუქსანდრუ ხორვა, მეორე რიგში, ცენტრიდან ზემოთ მცდელი ითხებ ბერიაშვილი,
მისგან მარცხნივ მესამე არჩილ ჯორჯაძე, მესამე რიგში მარცხნიდან მეტერთ მხედველ მერვანიშვილი.

დაბიდან, დიმილით ამბობდა:

- የጠቅም ማመልከቻ ክፍተት ተስተካክለን ይችላል!

ასეთი ლაპარაკი, ხუმრობა იმას მოასწავებდა, რომ არჩილი, კარ

କୁଣ୍ଡଳାରୀ ପତ୍ନୀ, ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପାଠରେ ଏହା ପରିଚୟ ଦିଆଯାଇଛି।

კარგი მოსაუბრე იყო. მეც ვისმენდი ათასგარ ამბავს, მის პირად ცხოვრებიდან და შეხედულებას ამა თუ იმ მოვლენასა და მოღვაწეთა შესახებ. იგონებდა გიმნაზიაში ყოფნის ხანას, უნივერსიტეტში გამგზავრებასა და სამეცნიერო წრეებში მუშაობას, ინგლისს გამგზავრებას, პარიზში ყოფნას, აუტანელ გაჭირვებასა და სხვა. სხვადასხვა მიზეზის გამო ყვალდაფერს ვერ შევეხებით, შევჩერდებით მის მოგონებებში ორ-სამ ფაძლზე:

პირველი - „საქართველოსა“ და დ. ზ. სარაჯიშვილის შესახებ არის. რომელს წელს ეკუთვნის შეხვედრა სარაჯიშვილთან, არ მასსოვს, სამწუხაროდ, ვერ ჩავინიშნე. არჩილი დიდს გაჭირვებასა ჰგრძნობდა, ჟურნალისთვის საჭირო თანხა კი არა, ხანდისხან საკუთარ არსებობისთვის საჭიროც არ ჰქონდა. იმ ხანებში პარიზს ჩასულა დ. ზ. სარაჯიშვილი. - გაგონილი გვქონდა, - ამბობს იგი, - დავით ზაქარიას ძე მამულის დიდი მოყვარულია და ჩვენც ხომ იგივე გრძნობა გვასულდებმულებდა, თუმცა საკითხს სხვაგვარად ვაყენებდით. გადაგწყვიტეთ, გაგვეცნო მისთვის ჩვენი მრწამსი და დახმარება გვეთხოვა. დაიმედებული გავეშურეთ. მიგვიღო. დავიწყეთ ლაპარაკი, რომელიც, რასაკვირველია, საქართველოს იმდროინ-დელს ვითარებას ეხებოდა; ამასთან „საქართველოც“ ვასხენეთ, მისი მიზანი გავარკვიეთ, დახმარების შესახებ სიტყვა გადავუკარით. რარიგ გაგვიკვირდა, რომ ცივი უარი გვითხრა, თანაც დაუმატა, თქვენს მუშაობას არ თანაგუგრძნობ და მეტად მიმაჩნიაო.

, , б 3 о д м б а с б о т д л д д ю б о ”

თოფნაკრავივით წამოგხტით და გამოუშვიდობებელი წამოვედით.
სახლში მისვლისას არჩილს მკაცრი წერილი მიეწერა დ. ზ. სა-
რაჯიშვილისთვის (შეიძლება დ.ზ. სარაჯიშვილის ქადაღდებში აღ-
მოჩნდეს ეს წერილი, მეტად საპატივსაცემოა მისი გამოქვეყნება
– ვ-დი).

ეს იყო და ეს, მის შემდეგ ყოველივე კავშირი გაეწყვიტათ ამ ორს მოღვაწეს.

როდესაც დააგადმყოფებული სარაჯიშვილი ბერლინიდან ტფილისს
მოჰკავდათ, ვარშავაში მას ორჩილის სიძე, ექიმი გამოჰყოლია, მოუ-
გონებია განსვენებულს დავით ზაქარიას ძეს პარიზის ინციდენტი.
დიდის ხალისით იგონებდა საზღვარგარეთიდან საქართველოში
ჩუმად დაბრუნებას, „საქართველოს“ შეჩერების შემდეგ. წერილი
არ მასხველი. -გემით მივდივარ შავი ზღვით ბათომისაკენ. პასპორ-
ტი მაქვს მოსკოველისა (ებრაელი პსთქვა, ასე მასხველი). დაინ-
ტერესებული კავკასიის სილამაზით ვმოგზაურობ ვითომ. ვცდი-
ლობ, კილო დავიცვა, თავს ძალას ვატან. გზაში გამეცნო ბობოლა

სამხედრო პირი, ომელიც არა
მშორდებოდა და განუწყვებლივ
მელაპარაკებოდა. ჩამაცივდა,
გარეგნობით მეტად პეტარ

კავკასიელსო, კილოც კერა გაქვთ დაცული, ალბად, კავკასია ძი ხილ-რად გიცხოვრიათო. ოფლმა დამასხა, ბევრი კეცადე კილოს დაცვით დამეტეკიცებინა მოსკოველი ვარ, კავკასიაში არა ვყოფილვარ და თუ გარეგნობით კავკასიელს ვგევარ, ჩემი ბრალი ის არის, მე არაფერ შუაში ვარ-მეთქი. ბათომს ვუახლოვდებოდი, მღელვარება მემატებოდა, ვიცი, ნავთსაღდურზე დამხვდებოდნენ, სამხედრო პირი ვაითუ არ მომშორდეს და რომ დაინახავს, ქართულად მომესალმნენ, ეჭვს აიღებს და ცუდათ წავა საქმე-მეთქი. მართლაც ასე მოხდა: მე და ის ერთად გავედით გემიდან ბათომში. დამინახეს, თუ არა ჩვენებმა, გამოექანენ ჩემსკენ. მე კი რაც შემიძლია, ვაჩვენებ მიმიკით, თავის ქნევით არ მოახლოებულიყვნენ. მიხვდნენ და ასე გადავრჩი. რაც იმ ხანს ვიგრძენი, ძნელი ასაწერია (მრავალს მის მოგონებებს და სხვას ჯერ ვერ შევეხებით სხვადასახვა მიზეზის გამო - ვ-დი).

არჩილი ახალგაზღვდობისგან წერილებს იღებდა. სტუდენტები თავის დარდს და ნააზრებს უზიარებდნენ, საზოგადოებრივ საკითხებზეც გამოსაუბრებას ჰქონიავდნენ. მეტად აფასებდა ასეთს ყურადღებას და ხალისით პასუხსაც აძლევდა. უმთავრესად საკითხი ჩვენი საზოგადოებრივობის და მწერლობის დაქვეითების გარშემოტრიალებდა. უნდა ითქვას, არჩილი დიდი ოპტიმისტი იყო და მომავალს ჩვენსას იმედით შეჰქონიებდა. არც პირადი უიმედობა, ავადმყოფობა და ხიფათითა და განსაცდელით მდიდარი წარსული მასში სულის სიძლიერეს ვერ ასუსტებდა და თუ მისთვის დახშული იყო ბედნიერება, თავისი ტანჯული ერისთვის არამც თუ ჰსწყუროდა იგი, კიდეც ჰსწამდა. დიდი იმედი ჰქონდა ახალგაზღვდობისა. ახალგაზღას გამოსვლა სამწერლო ასპარეზზე ხომ ახარებდა. რამდენჯერ უთქვამს, ქართულს პრესას რომ სტუდენტობა არა ჰყავდეს მუქთა თანამშრომლად, ამდენ ხანს ყველა დაიხურებოდა. კარგად მასხოვეს მისი სიტყვები: ათი-თორმეტი წელიწადი არ გაივლის, რომ ჩვენი მწერლობა გამდიდრდებაო. რამდენი ქართველი ახალგაზრდა მიდის უმაღლეს სასწავლებელში, ასში ორი მაინც გამოვა ხეირიანი და სამშობლოს მოსიყვარულე, ამასთანავე, სამწერლო უნარის მქონე. აღორძინება ჩვენს მწერლობას, კერძოდ, პუბლიცისტიკას, ახლაც ეტერნაო.

ახალგაზდობა უყვარდა მას, არც უკანასკნელი ივიწყებდა თავის საყვარელს მოძღვარს. სურამში სააგარაკოდ მყოფი მოსწავლენი, ქალი თუ კაცი, ხშირად დადიოდნენ დიდებულს მწერლის სახლისკენ (რაც ერთი ვერსის სიშორითაა სურამიდან) და შესვლას რომ ვერ პბედავდნენ, ფანჯარას უყურებდნენ, ეგებ დავინახოთ. ქალიშვილი მოსწავლენი ხანდახან ყვავილებს აუტანდნენ, ჩვენ მაგიერ გადაეციო. ასეთი ყარადღება მეტად აღელვებდა და წარმოიდგინეთ, შეწითლდებოდა ხოლმე კიდევ.

საუცხოვო ამინდი დადგა. ტფილისიდან ე(ქსტატე) ა(ვალიშვილი)
ჩამოვიდა. უკანასკნელის ჩამოსვალამ, მისმა სიტყვებმა, წიგნების
გამოცემის საქმე კარგად მიღის და მესამე, მეოთხე ტომი ზაფხულ-
ში გამოვლენო, მეტად კარგს გუნებაზე დააყენა არჩილი. ნეტა, ისე
მაინც არ მოვკვდე, - ამბობდა განსვენებული, - ჩემი ნაწერების
გამოცემას ვერ მოვესწრო. უკვე დაბეჭდილ წერილებში ზოგან
კორექტივის შეტანაა საჭირო, ამას კი ჩემს მეტი ვერავინ იზამსო...
მხოლოდ მეცეთე ტომის დაბეჭდვის უკეთეს დროსთვის გადადე-
ბა არ ესიამოვნა, მაგრამ პირობები იყვნენ აქ დამნაშავენი. დღე
დღეს მისდევდა, არჩილი უკეთესად ჰქონდოდა, ახლა აიავანს აღარ
ჰყაბულდებოდა და წისქვილის ახლო-მახლო დასეირნობდა. ამასო-
ბით მოსახლე გლეხეკაცობამაც გაიგო, რომ „სვიმონაანთ მდგმური“
დიდი კაცია და ჩემისა თუ სახლის პატრონის პირით რჩევას ჰსთხ-
ოვდნენ, უმთავრესად მიწის შეძენის შესახებ.

ზაფხული მიწურულ ში იყო. ლაპარაკი ჩამოვარდა ტფილის ში გადასვლაზე, რასაც ჯანრთელობა არ უშლიდა, საშურო საქმენიც ავალებდნენ და თუ არ ვცდები, 12-ს მარიამობის თვეს (რიცხვი ნამდვილად არ მასსოვა) გაემგზავრა ტფილისისაკენ.

ორიოდე კავირის შემდეგ მეც წავდი სუარამიდან სარუსეთოდ გამზადებული. ტფილისში შევიარე არჩილთან, იმედიანად გამოიყურებოდა და დიდის კმაყოფილებით იგონებდა იტრიაში გატარებულ ზაფხულს. გავიდა კიდევ ერთი წელი. ექიმების რჩევით, ზაფხული წაღვერში გაიარა. იქიდან დაბრუნებისას „პალე-როიალის“ სასტუმროში იდგა, რედაქციის გვერდით. კიდევ რუსეთს მივდიოდი და გამგზავრებამდი მისი ნახვა მსურდა. ღმერთო ჩემო, რა ცვლილება გადამეშალა თვალში! ეს ის არჩილი არ იყო, სურამში რომ ვხედავდი. ჩაყვითლებული, ჩახრინწიანებულის ხმით, ჩამჭრალის თვალებით. მიუხედავად ყველა ამისა, სათათბიროს არჩევნები ეინტერესებოდა და თანამოაზრეთ ყოჩადი მუშაობა იმერეთში მე

(გაგრძელება)

ტად ახარებდა. გამოვეთხოვე, მაგრამ გული მიკვდებოდა, ეტყობოდა, რამდენიმე თვედა დარჩენოდა საცხოვრებლად. გულდა-აწყვეტლი გავშურე რუსეთს.

გავიდა კიდევ რამდენიმე თვე, გაზაფხულდა, რამაც რუსეთში მყოფს ქართველ სტუდენტობას ცუდი ამბავი მოუტანა: არჩილის განშორება ამა წუთისოფლიდან.

მწარედ, გულსაკლავად ვქვითინებდით“.

თუმცა მანამდე, სანამ ეს მოხდებოდა, მცირე, მაგრამ მაინც იყო
კიდევ დრო გასასვლელი. არჩილსაც ჯერ კიდევ ბევრი საქმე
ქქონდა საკეთებელი და მოსასწრები, ყოველშემთხვევისთვის თა-
ვისი ნაწერები უნდა მოეყვანა წესრიგში და გამოეცა. იგი აქ
იტრიაში, მუშაობდა თავის II და III ტომებზე, ფიქრობდა მოდევ-
ნო IV და V ტომების შინაარსზე. კითხულობდა, წერდა აკეთებ-
და თბილისიდან გამოგზავნილი ნაბეჭდი ტექსტების კორექტუ-
რას. ამისთვის იტრიაში მართლაც რომ შესაშური პირობები იყო
მისთვის შექმნლილი. ამას თავად არჩილიც აღნიშნავს თამარ
ფალავანდიშვილისათვის 1911 წლის ივნისში გაგზავნილ ერთ-
ერთ წერილში: „ალბად კარგად ხართ, რომ მუშაობთო, მეუძნებით.
აქ მოვკეთდი ცოტათი, ხოლო კარგად მე ადარასოდეს არა ვარ.
როცა ძალზე არა ვარ დაძაბუნებული ფიზიკურადაც, ცოტა-ცო-
ტას ვმუშაობ. ჩემი მდგომარეობა ისეთია (სულიერი) რომ თვით
ავადმყოფობაშიაც უნდა ვიმუშავო, წინააღმდეგ შემთხვევაში
ძალიან გამიძნელდებოდა ამოდენა ჭირ-ვარამის ატანა, მუშაო-
ბა ხალის მაძლევს სიცოცხლისას. ამის წყალობით არ მოვწყდი
სიცოცხლეს და ჩემი აზრიც არ მიძინებულა. ყველაფერს ეწვევა
ადამიანი. მე ძლიერ შევებულ ამგვარ პირობებს, რომელიც კარ-
გად მყოფს აუტანელი ეწვენებოდნენ.

აქ, სოფელ ში, მოსვენებით ვარ. არავინ მიშლის და იმედი მაქსე
ერთ დიდ ეტიუდს დავამთავრებ – მესამე წიგნისთვის, რომელსაც
ერქმევა სახელად „ფილოსოფია და ხელოვნება“ და რომელიც
გამოვა შემოღვრმაზე, თუ მეორე წიგნი კარგად გავრცელდა“.

მე იმედი მქონდა, რომ კვირას აქ იქნებოდა გასწორებული და
დღეს დილასვე (ორშაბათს) დაბეჭდავდნენ, მაგრამ დღესაც არ
არ არის მიღებული. არ ვიცი, რა უნდა იყოს მიზეზი. აშკარაა
ფოსტა ძალიან გაგვიჭირებს საქმეს და თუ ასე გაგრძელდა
ძალიან დაიგვიანებს ბეჭდვას, მე კი იმედი მქონდა 1 ივლისს გამ-
ოვაზებდით, ასე ვაცხადებთ. მეორე ფორმის კორექტურა შაბათს
გამოვგზავნე, მესამესიც დღეს გამოიგზავნებოდა, რომ პირველი
მოსული ყოფილიყო. მე ასე გავურიგდი: ერთი ფორმა რომ მანდ
იქნებოდა, მეორე გზაში უნდა ყოფილიყო თქვენსკენ გამოგზა-
ვნილი და მესამე მე აქ უნდა მესწორებინა პირველი კორექტურა
ეხლა კი ორივე ფორმა მანდ არის და ამდენ ასოს არ დაგჭაბან-
დებინებენ...

ფული შაბათს გამოგზავნეს და ეხლა მგონი მიღებული გაქნებათ. თქვენი ერთგული კ. ავალიშვილი.

მეორე ფორმაზე კორექტურის ორიგინალი არ გამომიგზავნია და დღესა გგზავნი. სჯობს ორიგინალები სულ დაბრუნოთ ხოლმე „უკან“.

7 օզնուս օգովք յերածյ պալութեալո մշ-3 ֆիզնու դաեցէժ-
ցաստան դակազմուրցիոտ արհուու ֆյըրձա: „Յաթիզբեմշլու արհուու!
մշ-III ֆիզնու դաեցէժցա յելուազ գասնդուա, օմիթոմ, րոմ մարո-
ամունուտցուս մխագ պարուույու յուցէ դա օմ դրու յո, րաջանաց
նացեցնուս ծուռու յայլա ֆիզնե ծանարո յեսեցնա, զյոյժրուծու-
րոմ սամ ֆիզնու օմցեն մասն յնդա գասյուցեա-մյուտի, րոմ յուց
յրու ֆիզնու զամուցցա, մագրամ րասան մխագ արա զյունծուա, մյու-
ցնե ար արուս, ան շյաբերցետ, ան ևեցու նախյըրցես զամուցցեմու.
ամաս գարցա, անալու ֆյըրուու գաչետի յնդա դասկայժուու, նյմուս
անշրուտ. մշ-III ֆիզնու մասալուս դլցեց սացանցեծ ծանցյրուուու
զա նացնու. զաւցեծ րոցուրմե յշմուզուարու ամ նացեցնու սովյունի
ֆասցուուսա. Յաթիզբեմու յերածյ.

მე-III წიგნის გამომცემლადაც ისევ თქვენი სახელი ჩავაწერ-ოდენ“.

ტონესთან მორიგებაში ეხმარებოდნენ. სახელდება ალექსანდრე
ხორავაც, რომელიც იმ პერიოდში სურამის ბიბლიოთეკას გან-
აგებდა, აქტიურ მონაწილეობას დებულებდა იმდროინდელი სურ-
ამის კულტურულ-საგანმანათლებლო ცხოვრებაში. იგი ვაჭრობას
ეწეოდა და მისი მაღაზია ერთგვარ ცენტრასაც წარმოადგენდა ამ
მხრივ. იგი აქ დებულობდა სურამის ბიბლიოთეკისათვის გამოწ-
ერიდ უკრნალ-გაზეთებს და ხალხმრავლობაც იყო მის სავაჭრო
დაწესებულებაში. უნდა ვიფიქროთ, რომ იტრიაში არჩილის ყოფ-
ნის პერიოდში, მისთვის განკუთვნილი გაზეთები, კორესპონდენ-
ციები თუ წერილები ალექსანდრესთან მიდიოდა და ამ უკანასკ-
ნელს უნდა მიეწოდებინა არჩილისათვის. ამას გვაფიქრებინებს
ის კონტექსტი, რომელშიც სიმონ ეჯოშვილი მოიხსენიებს ალე-
ქსანდრე ხორავას. ასე რომ არ ყოფილიყო, მაშინ რატომ უნდა ეპ-
იოთხა ხშირად ალექსანდრე ხორავასთან სიმონ ეჯოშვილს რაიმე
წერილი ან გაზეთი ხომ არ მიგიღია არჩილთან გამოგზავნილიო.
იტრიაში ალექსანდრეს ხელით მიიღო აკაკი პაპავას, სანდრო
შანშიაშვილის და სხვათა წერილები და გზავნილები.

აქ ერთ საინტერესო ფაქტსაც უნდა მივაქციოთ ყურადღება. როგორც ზემოთ იყო აღნიშნული, ეს ის პერიოდია, როცა იძებელება არჩილ ჯორჯაძის თხეულებათა ტომეულები. ამასთან დაკავშირებით საქართველოს ქალაქებსა და დაბა-სოფლებში აგენტების მეშვეობით ვრცელდება არჩილის წიგნებზე ხელმოწერები. სურამში ესტატე ავალიშვილის მიერ ასეთ აგენტად სახელდება ალექსანდრე ხორავა. ე. ავალიშვილის 6 ივნისის წერილში ამის თაობაზე ნათქვამია: „ხელმოწერის საქმე ეხლა ბევრად უფრო კარგად იქნება მოწყობილი. აგენტებს გავუგზავნე უკვე შემდეგ ადგილებში: ქუთაისი, ბათუმი, ხონი, სამტრედია, გომი, თელავი, ბაქო და გურჯაანი. დარიგებულია 700 ბილეთამდე და თუ ყველამ გაასაღეს, თითქმის უკვე ხარჯს დაფარავს. სურამში გამოვუგზავნეთ ალ. ხორავას, სანდო კაცია, მაღაზია აქვს მანდ. ყველგან უკვე დავპირდით რომ 1 ივნისს გამოვაო და ხელის მოწერას მხოლოდ 1 ივლისამდე ვიღებთ – მეთქი. შემდეგ წიგნებზე თქვენზე ჯერ არ ვაცხადებთ, რადგან ვინ იცის, საქმე როგორ იქნება და ტყუილად ნუ დავაიმედებთ საზოგადოებას“.

როგორც პერიოდული პრესიდუან ირკვევა, არჩილ ჯორჯაძეს სურამის ბიბლიოთეკისათვის თავისი წიგნებიც გადაუცია. ამასთან დაკაშირებით ბიბლიოთეკის გამგე ალექსანდრე ხორავა 1911 წლის 13 აგვისტოს „სახალხო გაზეთში” წერს: „სურამის სამკითხველოს გამგეობის მხრით გულითადს მადლობას ვუხდით პატივცემულ მწერალს არჩილ ჯორჯაძეს თავის წიგნების „ეროვნული პრობლემის გარშემო” და „ჩვენი საზოგადოებრიობის” შემოწირვისათვის”.

გთავაზობთ სიმონ ეჯოშვილის წერილებს არჩილ ჯორჯა-
ხისადმი:

„1911 წელსა, 9 ენგენისთვეს.

Վյունո ծագու առիոլ շորջամեցտաե
չընալու մուսաւոհեմո կապարատու

კირველათ მოგიყითხამთ სიყვარულითა, ვისურვებით თქვენს კარგათ ყოფნასა. ანამ მოგიყითხათ სიყვარულითა, ვისურვათ ჯანმრთელობა და დიდხანს სიცოცხელე. ბატონო არჩილ, რაც თქვენ წაბრძანდით, თქვენი აღარც წერილი და აღარც გაზეთი აღარ მოსულა ჩემთან. ხშირათ ვიყითხე ალექსანდრე ხორავასთან და სულ იმას მეუბნებოდა, რომ აღარა მოდის. რავი, თუ რამე, ან წერილი და ან სხვათ რამე გეგულებათ აქ სურამში მამწერეთ ძალით ვიპოვნი ფოსტაშია. ჩვენ კარგათა ვართ. ეხლა მარტოკა დავრჩიო მე და ჩემი ანა. რაც შე(ე)ხება ჩემ საქმესა, ისევ ისე არის დარჩენილი სადაცოთა. ერთი ხელობა კიდევ ვცადეთ ბესარიონ დვალ(ა)ძეს ხელით და დვდელ ციცქიშვილის ხელმძღვანელობით, მაგრამ არა იქნარა. მაძლევენ ოთხას საჟენს და სახლი გადაიტანევო. მე ის ვერ ვიკისრე და დარჩა ისევ ისე საქმე. რამტენიმეჯვრ კიდევ შევეკითხე და ისე მიპასუხეს, რომ ჩვენ აქ ვერ გავწორდებითო, ჩვენ სუდში უნდა გავწორდეთო. მეც ველოდები, რა გამეწყობა, ჯერ კი არაფერი ანბავი არ არის რა.

გასახარათ დაგეჩება, თუ ქალაქის ჰაერს შე(ე)წყოთ და მაინც თუ კარგათ ბძანდებით. იმედი მაქს, რომ არ ხამომართმევთ როგორც ფარისეველ კაცს, თქვენი წასვლის შემდეგ საშინელი მოუსვენდათ ვართ, რაღაც არეული ვართ საშინლათ. ვწუხვართ უთქვენობას. არ არის ისეთი საათი, რომ ეს არ წარმო(ი)თქვას ჩვენს სახლშია, თუ ნეტა როგორ არის ჩვენი არჩილი.

გწერთ მორჩილი თქვენი სიმონ ეჯოშვილი“.
მეორე წერილში, რომელიც უთარიდოა, სიმონ ეჯოშვილი არჩილ

კორპუსის კვლავ

“ბატონო არჩილ!

მოგიყითხეამთ სიყვარულით, ანამ მრავალი მოკითხვა, გისურ-
ვებდფთ ჯანმრთელობას და სიცოცხლეს. მოკითხვა პაშამ, ნინამ,
ოლამ, ელენამ(?) გისურვათ ყოველი სიკეთე. წვენ ცოცხლები
ვართ ბატონო არჩილ, სხვა კარგი არაფერი. საქმე ისევ ისე არის
დარჩენილი. ოთხესი საჟენს მაძლევენ და ამ თვის გასულ წის-
ქვილი დაგვიცალევო. სახლიც ერთ წელიწადში გადაიტანევო და
თუ არა სუდს მივმართამთ და ძალათ გაგისტუმრეფორ. მაგრამ
მეც ამის მომხრე ვარ. სულ დარჩეს მაგათ სელშია. მაინც სახ-
ლის გადატანა ძალიან ძნელია. ეს ბატონო იმისთვის გატყო-
ბინებთ, რომ მთხოვთ, შემატყობინევი, რა პასუს მოგცემენ და
ამ ზამთარში თავს გამოვკვებამ, არ დავანებებ წისქვილსა და
მერე მივანებებ თავსა. დაძნენ, მაინც მშიერები არიან. მეტს
აღარ მოგწერთ ამათ შესახებ ამათ საზიზღრობას. აღარ მინდა
თქვენი შეწუხება. მშვიდობით არჩილ, მრავალჯერ მენახოთ, კე-
თილად ბრძანებულიყვანით.

გწერთ მორჩილი თქვენი სიმონ ეჯოშვილი“

(ଫାସାଦର୍ତ୍ତାଳି ଶ୍ୱରଭାଙ୍ଗ ନନ୍ଦମୀରଣି)

ამ სტატიის სათაურზე ვიტყვი ჯერ, რადგან მკითხველთა ერთ ნაწილს, იქნებ, უცემზურო სიტყვადაც კი მოვწენოს იგი.

„სირი“ ძველქართულად ჩიტბ, საზოგადოდ, ფრინველის აღმნიშვნელი სიტყვა იყო. გაისხენეთ, რას ეუბნება ტარიელი ავთანძლილს: „ჭირად არ მიჩნდის ლომისა მოკვლა, მართ ვითა სირისა“-თ. ყველაზე დიდ უერინგელს ხომ სირაქლება (ანუ ჩიტაქლება) ჰქვია. ისე, რომ „სირის“ სსენება სამარცხევინო როდია. სავალდალო და თავმოსაჭრელი ის არის, როცა ადამიანს ჩიტზე მეტი აზროვნება და განსჯის უნარი არ აღმოაჩნდება, ჭკუა-გონებით ჩიტს დაემსგავსება ანუ გამოსირდება.

ჩემი თანამემამულების ქართველების ერთი ნაწილის (სამწევაროდ, საკმაოდ დიდის!) გამოსირება მიკლავს გულს, თორებმ ფრანგებისა თუ გერმანელების, ესპანელებისა თუ ინგლისელების გამოსირებაზე კი არ ვდარღობ, იმის მიუხედავად, რომ ისინიც ჩვენთან ერთად კაცობრიობის წევრები არიან. კაცობრიობის გამოსირება არც ერთ ერს არ მოუტანს სიკეთეს, ვიცი ეს მე, მაგრამ ისიც ვიცი, რომ წარსულში ზემოდ ნახსენები ერები გამოსირებულები არ იყვნენ. ის კი არა, საკაცობრიო ცივილიზაციას ელგნენ სათავეში და გმირობისა და გაჟაცობის მაგალითებს აძლევდნენ სხვებს. ჩვენ კი, რაც ვიყავით ისეთივენი დავრჩით. წმინდა ილია მართალმა ზუსტად დაგვახასიათა ამ საუკუნენახევრის წინ: „მტრის არ მცნობი, მოყვრის

მგმები, გარეთ მხდალი შინ ძლიერი... არ რის მცოდნე, არ რის მქონე, ამაყი და ბედნიერი“. აბა მითხარით, ამგვარი ხალხი გამოსირებული არ არის?

ახლანდელ ჩვენს პოლიტიკურ ცხოვრებას რომ ვუფრებ, მენვენება, თითოებს ცოცხალი მაგალითებით გათვალსაზინოვდა ის მოვლენები, რაზეც ჩვენი დიდი წინაპრები გულდათუქულნი მოსთქვამდნენ. „თურქი, სპარსი, ლევი, ოსი, ჩერქეზ-დლილი, დიდო ქისტი, ყველა ქართლის მტრები იყნენ, ყველაზ წაპრა თითო ქიშტი, მერე შინაც აიშალნენ, მძამ მოუდო მძახა ყისტი, თავის თავსა ხმალი იცხს, გულსა მოიხვედრეს ხიშტი“. აი, ასე წერდა დარღით გულგასენილი დავით გურამიშვილი სამი საუკუნის წინ, თითქოს ჩვენი თანამედროვე იყო.

გარშემო, როცა ამდენი მტერი გახვევია და შენ შენივე ხელით თავში ხმალს იცემ, გამოსირებული ხარ, აბა, რა ხარ კიდევ?! განა გასული საუკუნის 90-იან წლების საქართველოში „არ მოუდო ძმამ ძმას ყისტი“ და თავის თავს ხმალი არ იცეს ქართველებმა? ისე მამაცურად რომ ეომათ მტრის წინააღმდეგ, როგორც იმ დროს ერთმანეთს ებრძოდნენ ქართველები, არც აფხაზეთს დაგვარგავდით და არც სამაჩაბლოელ ხიზნებს უქნებოდა სეპარატისტული ამბიციები. მუდამ გადაჭარბებული მეგონა გენიალური ვაჟა-ფშაველას ველრება დათისადმი - ღმერთო, შეავგარე ქართველებს საქართველო, რამეთუ ამ უკანასკნელს არაფერი დაუშავებით მათვის. ღმერთი რატომ ჩაერევა იმათ საქმეში, ვისაც უფალი დავიწყებია და მამონას მონა გამხდარა! არც ჩაერია და ამიტომაც კისრიტებით გამოაბუნებულეს მამაპაპური სამკვიდროდან ჩვენი თანამოძმენი.

ისტორია მეორდებათ, - ნათქვამია, მაგრამ საოცარი ის არის, რომ ჩვენთვის
მაინცდამაინც ცალმხრივად მეორდება: ჩვენი მასობრივი გამოსირების მაგ-
ალითების რეინგარნაცია ხდება საოცარი სიზუსტით. საამისო მაგალითების
ძებნაზე დიდი ოფლისტევრა არ დაშეირდება, ნამდვილად. აი, ერთი მათგანი:
კრწანისის ბრძოლის წინ, ქართლ-კახეთის მეფემ ჯარის სარდლად დანიშ-
ნა არა მის გვერდით მყოფი გენიოსი მხედართმთავარი და გმირი გიორგი
სააკაძე, არამედ სხვა... მთავარსარდლობას თუ არ მანდობთ, ომის ჩემქული
გეგმა მაინც მიიღებ, მეფეო, - შეკვედრა დიდმა მოურავმა, მაგრამ მეფემ მაინც
ქათმისთვინა თავადების „მოსაზრებანი“ გაიზიარა. რა მოხდა მაინც: საქა-
რთველოს მტერი და მოძულე იყო მასინდელი მეფე ქართლ-კახეთისა? არა!
გამოსირებული იყო! პოდა, მტრის ჯარმა სასტიკად დაგვრუჯვება მარაბდაში
ჩვენი გამოსირებულობის გამო. დაგვრუჯვება, მაგრამ მერე რა? ისტორიულმა
გაკვეთილებმა ჩაგვაგდო გულისხმაში, ვითომ? მეტი არაა ჩვენი მტერი! თინა
ხიდაშელს რომ ამირსაპასალარობას უბოძებ, მეტი გამოსირება რადა გინდა?!

არაფერი ისტორია არ მეორდება! ყველას თავისი ჭეუისა ემართება და ეს არის სულ! აბა, თუ მეორდება, რატომ ვახტანგ გორგასლისა და დავით აღმაშენებლის დრო ადარ განმეორდა? რესტველი და დავით გურამიშვილი რატომ ადარ დაიბადნენ შემდგომში? ილია ჭავჭავაძის ჭეუა-გონება რატომ აღარავის გამოჰყავა? რადა სულ შადიმნები და მიშა სააკაშვილები, გიგა ბოკ-ერიები და ირაკლი ოქრუაშვილები იბადებიან ხშირ-ხშირად? ილიასა და ვაჟა-ფშაველას ნაფუძარზე, ასე რამ მოამრავლა ზაზა ბურჯულაძეები და ლაშა ბუღაძეები, რატი ამაღლობდები და ვიღაც ლეკიაშვილები? არ ვიცი, არ ვიცი! ის კი ვიცი, ჩვენი გამოსირება რომ არა, ეს ვიღაც ბურჯულაძეები და ბუღაძეები, ამაღლობდები და ლეკიაშვილები „უბორნის“ პოეტებად დარჩებოდნენ სამუდამოდ. დიდი ივანე ჯავახიშვილის სამშობლოში სიმონა მასხარაშვილს ისტორიკოსად რომ ჩათვლი, მეტის დირსი ხარ! მერე ნუდარ იწუწუნებ იმაზე, რომ პროფესორებად გამოგეხვადონ ვიღაც წერა-კითხვის მცირემცოდნე თუ თუბერიძეები, ხოლო უნივერსიტეტებში რექტორის სავარძლები დაიკავონ ვინმე გია ხუბუებმა და გიგი თევზაბეგებმა.

ასლა ისეთი პერიოდი უდგას ხაქართველოს, რომ ჩვენი ხალხის გამოსირებული ნაწილი ძალდატანების გარეშე მოახდენს თვითდუღურაციას. რა პერიოდია ასეთი? წინასაარჩევნო პერიოდია, წინასაარჩევნო! ყველა ძალი და მამაძალი პოლიტიკურ ხაშუაზე გამოსული.

პოლიტიკური ბაზარი კი ძალიან ჭრელი და მრავალსახოვანია ჩეკში. ვის არ შეხვდებით პოლიტიკურ დახლებთან, რომელებიც თავიანთ თავსა და პარტიებს სთავაზობენ ქართველ ხალხს, ამჯერად, ამომრჩევლებს. აქ არიან პოლიტიკის სიონალი და დამწევები თაღლითები, სისხლის სამართლის დამნაშავენი, რომლებიც ციხეში იმიტომ არ სხედან, რომ კოპაბიტაციის საერთო შორისო პროგრამაში არიან ჩართულები; აქვე არიან წერა-კითხვის უცოდინარი და მცირე მცოდნე პოლიტიკური ლიდერები, მეტყველების დეფექტების ქმნები პოლიტიკური ორატორებით... „მერე რამდენი, მერე რამდენი“, - როგორც ერთი ჩვენი გამოჩენილი პოეტი იტყოდა, ცოცხალი რომ იყოს. არც შეურაცხადი პოლიტპარტიების ბოსქის ნაკლებობაა ბაზარზე... რა გაგიკვირდაო? მიხეილ სააკაშვილი და მისი ამყოლები და მიმყოლები ქვებს არ ისროდნენ 2003 წლის არჩევნების წინ? იქნებ დაგავიწყდათ ბოლნისში გადადებული კადრები? ჟო და, მას შემდეგ ფსიქიატრიაში რადიკალური გადატრიალება კი არ მომხდარა და არც გამოიირებულთა რაოდენობა შეცვლილა მაინცდამაიც:

„გარდების რევოლუციაში“ ანუ გამოსირებულებმა, ქვისროლიები არ მოიგვანეს ხელისუფლებაში? ქვისსროლია კაცები, იქნებ ვინძეს დალაგებული ჰქონისა პქრნია? პო, პო, პო... რას იჭაჭებიან! მე გიშველი ბიძია, მე გიშველი ბიძიაო - გაჟვეორიან. ზოგიერთი ყველგამოწეველი იხვეწება, ერთხელ მაინც მანდეთ ქვეყნის მართვაო! აი, ისე „გაიცინე და მოიგე“-ში რომ იხვეწებიან ხოლმე გადაყრუქებული ბებრები, გაიცინე რა არაბიძე, დმტრი არ გწამს, გაიცინე და უფლოდ ნუ გამოშვებ აქედანო. არა და, არაბიძის გაცინებას რა უნდა, თითო უჩვენე და ჩაბჟირდება უსათუოდ.

ზოგიერთმა კ. წ. პარტიამ, არ ვიცი, ხელოვნურად, არ ვიცი ბუნებრივად, იბარტყა და თავისი მინამგვანი პარტიები შეა. ორსულობაში განსაკუთრებით ნაყოფიერო გამოდგა „ნაციონალური მოძრაობა“ (სინამდვილეში ნაცაბანდა!), რომლის მიმღევრებსაც ხალხი „ნაცეპტს“ უწოდებს. „ნაც“ სკელ ქართულში რასაც ნიშნავს, „ვეფხისტეფაოსნიდან“ გახსოვთ ალბათ: „კაცსა დასვრის უბულობა და დიაცსა ბოზი ნაცი“. პოდა, ამ „ნაცეპტს“ ნაციდან ნაშობებმა, ზოგმა „გირჩი“ დაირქვა, ზოგმა - „რკო“ და, მათი ჰქუით, ახლებურად წარუდგნენ ხალხს. ნორმალური ჭკუის ამომრჩევების ამით ვერ მოატყუებენ და მათ არც აქვთ ამის იმედი, რადგან ხალხმა იცის, რუსთველისა არ იყოს, „ავსა კარგად ვერვინ შეცვლის, თავსა ახლად ვერვინ იშობს“. მათ ჩიტისტევინა ამომრჩევლების ანუ გამოსირებულების იმედი აქვთ და არც თუ უმიზეზოდ...

აბა, ერთი მითხარით, ნაცი დათიკია ბაქრაძე, ლეო-
ბორისტი შალიკია ნათელაშვილი, მემარჯვენე მამუქა-
ნა კაციტაძე, კონსერვატორი ზეიადა ძიძგური, რაღაც
პარტიის ბოსები: მებანე ბურჟულაძე, ილაკრა ალასანია

და მათნაირი იმნაირები, გისაც პოლიტიკოსები პეტრია და მათვის ხმის მიცემას აპირებს, გამოსირებული არ არის? ისინი თუ გამოსირებულები არ არიან, მაშინ ჩენებ ვყოფილებართ გამოსირებულები!

აქ ხახსენები ე. წ. საარჩევო გამზადებული პოლიტიკური „მოღვაწეების“ მარაქაში „რესპუბლიკელები“ საგანგებოდ არ ვახსენე, რადგან ისინი ცალკე ხსენებას იმსახურებენ. რატომ, იციო? ხალხის გამოხირებულ ნაწილში ისინი განსაკუთრებულ ინტელექტუალებად მიაჩნიათ და იმიტომ?

გამოსირებულებში განსაკუთრებული „შარავანდეფით“ არის მოხილი „ინტელექტუალი“ და შეუძღვებელი „ოქროპირი“ ლევან ბერძენიშვილი. „ილია ჭავჭავაძე? ასეთ პოეტს მე არ ვიცნობ!“ საჯაროდ განაცხადა ლევან „ინტელექტუალმა“. არ იცნობს და ამ ჩემს ფეხებს, თუ არ იცნობს, მაგრამ ეს შეუცნობლობაა მისი ინტელექტუალობის მაჩვენებელი? თავი ანტიგური ლიტერატურის მცოდნედ მიაჩნია და დავით გურამიშვილზე ამბობს, რადა დროს დავით გურამიშვილია, ის ხომ სამასი წლის წინ ცხოვრობდათ. ანტიკური ეპოქის მწერლები ხომ ორიათასზე მეტი წლის წინ ცხოვრობდნენ და შენ რა ჩემი ფეხების სპეციალისტი ხარო, არ უნდა ეკითხა ვინმექს? ეს კაცია „რესპუბლიკური პარტიის“ ტვინი და ამათი იმედი რომ ექნება ვინმექს, გამოსირებულია მა რა ჩემი ტრუდალაა. ამ პარტიის ლიდერსა და მის საქვეყნოდ ცნობილ თანამეცხედრებზე ხომ ლაპარაკიც ზედმეტია!

ეს ამდენი თაღლითი, უვიცი და ჰქონდარული, პოლიტიკური ბაზარზე რომანგამოვარდნილი, ერთი საერთო ნიშნით არიან დაღდასმულნი: მათთვის მზე გაშინგრონიდან ამოდის. ისინი ერთმანეთს იმაში უჯიბრებიან, ვინ უფრო პარგად დაუმტკიცებს უცხოელ პატრონებსა და ჩვენებურ გამოსირებულებს ევრო-ატლანტიკური ალიანსისადმი თავიანთ ერთგულებას. იმდენად „პრადვინუტები“ გახდნენ ეს ოხრიშვილები, რომ უცხოელებს, გადატანითი მნიშვნელობით კი არა, პირდპაირ ტრაქზე კოცნიან, ბრიუსელსა და ვაშინგტონში ნათქვამი სიბრიყვე კი წმინდა ჰქმარიტებად მიაჩინათ. ვკ, შექსპირო, უილიამ რა კარგად თქვი ამ ოთხასიოდე წლის წინ, „ბოროტი კაცი დანიაშიც ბოროტი არის!“ შენ რომ ჩვენი გამოსირებულების საქციელისათვის გეცქირა, უსათუოდ ეტყოდი: „არ ვიცი განა, რომ სულელი კაცი ევროპაშიც სულელი არის და სულელი იქნება იგი მაშინაც, თუ განათლებას ფილადელფიის უნივერსიტეტში, ორთვიან კურსებზე ყოფნისას მიიღებს“-ო. შენ უფრო პოეტურად იტყოდი, ცხადია!

იტყვოდ, მაგრამ შეისმენდა ვინძე? ჩვენ ისეთი ხალხი ვართ (ყველა არა მაგრამ უმეტესობა - კი!), რომ უცხოური ნაგავი ჩვენებურ მარგალიტს რომ გვირჩევინა. ასე რომ არ იყოს, საქართველოს უპირველესი მეფის ძეგლს ქალაქებარეთ გავაძევებდით და ვიდაცა როლანდია რეიგანის ძეგლს წამოვპლაკავდით ქალაქის ცენტრში? მთლად სულევდი ბუშისა თუ ნაბუშარის ქუჩას დავარქმევდით თბილისის ერთ-ერთ მთავარ მაგისტრალს? გამოსირებულების მატი ვინ იჩამდა ამას?

ახლა, აგერ ყოველი მეორე თუ არა, მესამე კაცი მაინც ე.წ. არასამთავრობო ორგანიზაციის, ანუ ენჯეოს წევრია და სწორედ ფულზე ყიდის მოძმესაც და მოყვარესაც, საქართველოს წარსულსაც და აწყოსაც.

ძღვისაფასიერა, ქცეული იგბებისა, მოილექის კი არა:

აი, ასეთი გამოსირებულების წინასაარჩევნო დოდია ახლა და ნუ ვიზამთ ისე, რომ საქართველო მოლიანად სასირეთად გადაიქცეს! ერთი პატარა, ლამაზი სოფელი გვაქვს ქართლში, სასირეთი, რომელსაც ეს სახელი მაშინ ეწოდა, როდესაც ფრინველს ქართულად „სირი“ ეწოდებოდა. ახლა სხვა დროა და საქართველოს სასირეთად გადაქცევა არ გვეპატიება არც ცოცხლებს და არც მკვდრებს!

მიწისქვეშა გადასასვლელი მოწესრიგდება

ქალაქ ხაშურში, ძნელაძის ქუჩაზე მიწისქვეშა გადასასვლელის სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობს. მიწისქვეშა გადასასვლელი მრავალი ათწლეულის მანძილზე მოუწესრიგებელი იყო. ამიტომ მოქალაქეთა უმრავლესობა ქალაქის ერთი ნაწილიდან მეორეში გადაადგილებას რკინიგზის ლიანდაგის გადაკვეთით ახერხებდა.



სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულების შემდგომ ხაშურელი გადაადგილებას რკინიგზის ლიანდაგის გადაკვეთით ახერხებდა. მიწისქვეშა გადასასვლელის რეაბილიტაცია ხაშურის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მხარდაჭერით ხორციელდება.

სურამის საბავშვო ბაღი ახალი სახით შეხვდება ბავშვებს



სექტემბრის ბოლოს საბავშვო ბაღი ახალი სახით შეხვდება ბავშვებს.

დასასრულს უახლოვდება ხაშურის მუნიციპალიტეტის დაბა სურამის №9 საბავშვო ბაღის რეაბილიტაციის სამუშაოები. აღნიშნულ შენობაში, გასულ წლის გათბობის და წყლის სისტემები მოწესრიგდა, გამოიცვალა კარ-ფანჯარა, ამჯერად კი საბავშვო ბაღის შენობას სრული რეაბილიტაცია უტარდება. პროექტი გამგეობის ბიუჯეტიდან ფინანსდება და ღირებულება 132 749 ლარს შეადგენს. სამუშაოები

D

გინკევთ ყველას!

მოქალაქეთა პოლიტიკურ გაერთიანებას „დავით თევზაძე-საქართველოს მშვიდობისათვის“ 2016 წლის 26 აგვისტოს დაგეგმილი აქცია გამართოს კონცერტი და წარადგინოს მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატი ბატონი რევაზ კოშკაძე.

12:00–15:00 სთ. დაბა ხურამში, კინოთეატრის სკვერში;
16:00–19:00 სთ. ქ. ხაშურში, დიმიტრი ყიფიანის სახელობის სკვერში. სულით და გულით გთხოვთ მობრძანდეთ და დაესწროთ ამ გრანდიოზულ და ლამაზ სანახაობას.

დევნილთა და ადგილობრივ ბავშვთა ინტეგრაციის ხელშეწყობისათვის

ამ დღეებში იმულებით გადაადგილებულ პირთა ახალ დასახლებაში (ყოფილი რკინიგზის საავადმყოფოს შენობა) გაიმართა ღონისძიება, რომლის მიზანი იყო დევნილი და ადგილობრივ მოსახლე ბავშვების ინტეგრაციის ხელშეწყობა.



მუშავე ორგანიზაციების ნებაყოფლობით გაერთიანებას, რომლის დანიშნულებაა მომით და კონფლიქტით დაზარალებული მოსახლეობის კეთილდღეობის,

24 გვიანი გალარაზებს

ხაშურის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მხარდაჭერით, ხაშურის ქალაქის ბაღში ახალი ყვავილები ირგვება. ამჯერად ბაღს 5000 მირი ბაზონია შეგმაბეჭდი. სამუშაოებს ა(ა)იპ "სავანები" ახორციელდება.

გვერდა, ჩვენი თანამოქალაქები ამ სასიქეთო ინიციატივას მიესალმებიან და თოთვეულ ნარგავს გაუფრთხოებით.



საბავშვო ბაღის სარეაბილიტაციო სამუშაოები ჩქარა დასრულდება

ხაშურის მუნიციპალიტეტის მხარდაჭერით მეურეთ საბავშვო ბაღის პირველი კორპუსის სარეაბილიტაციო სამუშაოები ატენიურ რეჟიმში მიმდინარეობს. სამუშაოების დასრულების შემდეგ პატარებისთვის სააღმზრდელო გარემო კიდევ უფრო კომფორტული გახდება. სამუშაოები, რომელთა დირექტორი 1998 ლარია, სექტემბერში დასრულდება.



ვაკის საბავშვო ბაღი ახალი სახით ინვენცანით აღიჭურვა

ხაშურის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მხარდაჭერით, ვაკის საბავშვო ბაღი ახალი ინვენტარით აღიჭურვა. ხაშურის საბავშვო ბაღების გაერთიანებამ პატარა აღსაზრდელებისთვის ლეიიბები, საბნები, ლოგინის თეორეული, საღისები და სხვა აუცილებელი ნივთები შეიძინა.

- საბავშვო ბაღების აღჭურვა საჭირო ნივთებით მომავალშიც გაგრძელდება, - აღნიშნა ხაშურის საბავშვო ბაღების გაერთიანების ხელმძღვანელმა დავით ნოზაძემ.

ვაკის საბავშვო ბაღი ათწლეულების შემდეგ აღსაზრდელებს წელს პირველად მიიღებს.



ჯანმრთელობისა და უფლებრივი მდგომარეობის გაუმჯობესება.

ხაშურის მუნიციპალიტეტიდან სამი ორგანიზაცია გაერთიანებული ქსელში: ა(ა)იპ სათემო ორგანიზაცია ხცისი, „ზრდასრულთა განათლებისა და დასაქმების რესურსცენტრი“, იმულებით გადაადგილებულ პირთა სათემო ორგანიზაცია „იმედი“. ზღაპრის გმირების მხიარული გარემოცვაში ბავშვებმა ერთად ითამაშეს, მონაწილეობა მიიღეს სახალისო ვიქტორინიში, იცეკვეს და იმსიარევეს, ბოლოს გადაეცათ საჩუქრები და უამრავი ტებილეული. ეს ლამაზი და სიყვარულით სავსე დღე დიდხანს ემასხოვრებათ პატარებს და მათ მშობლებს.



დონის ძიგა გაიმართა პროექტის „საქართველოს მომადგენლის მაია ახალკაცის თორანიშით. თრივე თორანი არის ქსელის „მოძრაობა კეთილდღეობისთვის“ წევრი. ქსელი წარმოადგენერნს მაია ახალკაცის თორანის კეთილდღეობის გადამდებრების გადამდებრების უკეთესი სტრატეგიული დიალოგის გზით“ ფარგლებში, რომელსაც აფინანსებს ევროკავშირი და ახორციელებს ფონდი „გლობალური ინიციატივა ფინანსირიაში - თბილისი“ (გიფ-თბილისი).

ა(ა)იპ ხაშურის მუნიციპალიტეტის გაზეთი „ხაშურის მოამბე“. დირექტორი გიორგი გოგალაძე,

მისამართი: ხაშური, ტაბიძის ქუჩა №2. ტელეფონი: 24 30 27.

E-mail Khashurismoambe2015@gmail.com მიმღების დასახელება: ხაზინის ერთიანი ანგარიში, საიდენტიფიკაციო კოდი 443860984, სახელმწიფო ხაზინა TRESGE22, სახაზინო კოდი: 749547499.

წით მონიშნული სტატია იბეჭდება დაკვეთით

გაზეთი იბეჭდება თბილისში.

რედაქტორი რობერტ სუხიაშვილი.